

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку роботи представників контролюючих органів
на акцизних складах та податкових постах, що утворюються на території
підприємств, де виробляється продукція з використанням спирту
етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного
податку»

I. Визначення проблеми

Проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку роботи представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, що утворюються на території підприємств, де виробляється продукція з використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку» (далі – проект наказу) розроблено на виконання вимог статей 229 та 230 розділу VI Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до підпункту 229.1 статті 229 розділу VI Кодексу на підприємствах, де використовується спирт етиловий та біоетанол, отриманий за нульовою ставкою акцизного податку, для виробництва деяких видів продукції, визначених підпунктами «а»–«г» підпункту 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 розділу VI Кодексу, встановлюються податкові пости.

Також згідно зі статтею 230 розділу VI Кодексу з метою підвищення ефективності роботи із запобігання та боротьби з незаконним виробництвом і обігом спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів, посилення контролю за повнотою та своєчасністю надходжень до бюджету акцизного податку утворюються акцизні склади.

Відповідно до підпункту 14.1.194 пункту 14.1 статті 14, підпункту 229.1.14 пункту 229.1 статті 229, пункту 230.2 статті 230 Кодексу на податкових постах та акцизних складах постійно діють представники контролюючого органу, порядок роботи яких визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

На сьогодні порядок роботи представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах затверджено наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 9, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 155/26600 (далі – наказ № 9). Цим наказом встановлено функції та завдання, порядок роботи та призначення представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, порядок проведення спеціального навчання або інструктажу щодо специфіки контролю за виробництвом та обігом спирту, горілки та лікєро-горілочаних виробів.

З моменту прийняття наказу № 9 до статей 229, 230 Кодексу щодо порядку функціонування акцизних складів та податкових постів, а також роботи на них представників контролюючих органів, внесено чимало системних змін та доповнень, зокрема такими законами України:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 04AF212836405D990400000065FC2E00BDF0EA00

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 20.11.2025 15:53:42 по 20.11.2027 15:53:42

Міністерство фінансів України

11320-09-5/19406 від 09.07.2026

від 23 листопада 2018 року № 2628-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів»;

від 18 грудня 2019 року № 391-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування акцизного податку»;

від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві»;

від 31 травня 2022 року № 2284-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання виробництва спирту етилового денатурованого»;

від 29 червня 2023 року № 3193-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо спрощення умов виробництва дистилатів суб'єктами малого підприємництва».

Крім того, прийнято Закон України від 18 червня 2024 року № 3817-IX «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 3817), нормами якого, зокрема, вдосконалено окремі елементи контролю з боку представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, а саме в частині пломбування місць можливого доступу до спирту етилового та біоетанолу, функціонування цілодобової системи відеоспостереження та контрольно-пропускної системи.

З огляду на невідповідність наказу № 9 чинному законодавству, виникла необхідність визнати його таким, що втратив чинність, та розробити новий нормативно-правовий акт, що врегульовуватиме порядок роботи представників контролюючого органу на акцизних складах та податкових постах.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки наказ № 9 не відповідає нормам чинного законодавства.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є затвердження порядку роботи представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, що утворюються на території підприємств, де виробляється продукція з

використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку.

Завдяки прийняттю проекту наказу буде досягнуто такі цілі:

приведено до вимог чинного законодавства механізм здійснення контролю представниками контролюючих органів на акцизних складах, де суб'єктами господарювання, виробляється, обробляється (переробляється), змішується, розливається, пакується, фасується, зберігається, одержується чи видається, а також реалізується спирт етиловий, горілка та лікero-горілчані вироби, а також на податкових постах, що утворюються на території підприємств, де використовується спирт етиловий та біоетанол, отриманий за нульовою ставкою акцизного податку, для виробництва деяких видів продукції, визначених підпунктами «а»–«г» підпункту 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 розділу VI Кодексу;

систематизовано функції та завдання представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах відповідно до чинного законодавства;

упорядковано обов'язки розпорядника акцизного складу, де виробляється спирт етиловий, горілка та лікero-горілчані вироби, та уповноваженої особи підприємства, де виробляється продукція з використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку;

встановлено порядок призначення контролюючим органом за місцем розташування акцизного складу та/або податкового поста свого представника (представників), а також визначено режим їх роботи, контроль за їх діяльністю з боку уповноважених посадових осіб ДПС або територіальних органів ДПС, порядок припинення їх роботи на акцизних складах та/або податкових постах;

унормовано порядок проведення спеціального навчання або інструктажу представників контролюючого органу на акцизних складах та податкових постах щодо специфіки контролю за виробництвом та обігом спирту та біоетанолу, горілки, лікero-горілчаних виробів, виноматеріалів і сусли, вермутів, а також методики користування вимірювальними приладами;

удосконалено контроль за виробництвом та обігом спирту етилового, горілки та лікero-горілчаних виробів та цільового використання спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку, а також повнотою та своєчасністю надходження до бюджету акцизного податку;

зменшено обсяги незаконного виробництва та обігу спирту та алкогольних напоїв в Україні.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Затвердження нормативно-правового акта
Альтернатива 2	Залишення ситуації без змін. Зазначений спосіб неприйнятний та не забезпечить поставленої цілі регулювання

Примітка: інших альтернативних способів досягнення основної мети, ніж прийняття зазначеного регуляторного акта, не існує.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

2.1. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 (прийняти проєкт наказу)	Вигоди високі, оскільки прийняття нового проєкту наказу із урахуванням законодавчих змін: дозволить в повній мірі реалізувати норми статті 229 та 230 Кодексу; регламентує роботу представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах на території підприємства, де використовуються спирт етиловий та біоетанол, отриманий за нульовою ставкою акцизного податку, для виробництва деяких видів продукції, визначених підпунктом 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 розділу VI Кодексу; удосконалив та підвищив ефективність роботи із запобігання та протидії незаконному виробництву і обігу спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів; посилить контроль за повнотою та своєчасністю надходження до бюджету акцизного податку.	У зв'язку з тим, що механізм функціонування акцизних складів та податкових постів, а також порядок роботи на них представників контролюючого органу визначено з 2005 р., реалізація проєкту наказу не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів. Витрати здійснюються в рамках штатного розпису, який є складовою кошторису на утримання Державної податкової служби України (далі – ДПС), та пов'язані з оплатою праці: - представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах; - посадових осіб ДПС, уповноважених на проведення спеціального навчання або інструктажу щодо специфіки контролю за виробництвом та обігом спирту етилового, у тому числі біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів, а також методики користування вимірювальними приладами, для посадових осіб, які призначаються представниками контролюючого органу на акцизному складі / податковому посту. Річні витрати держави на оплату праці посадових осіб ДПС становитимуть*: 1) представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах: $8647 \text{ грн}^{**} \times 12 \text{ місяців} \times 111 \text{ суб'єктів господарювання} = 11\,517\,804,00 \text{ грн/рік.}$ 2) уповноважених на проведення спеціального навчання або інструктажу щодо специфіки контролю на акцизних складах / податкових постах:

		52 грн** x 1 год x 111 суб'єктів господарювання = 5 772,0 грн/рік. 3) сумарні річні витрати держави: 11 517 804,00 грн/рік + 5 772,0 грн/рік = 11 523 576,00 грн/рік
Альтернатива 2 (залишення наявної ситуації без змін)	Ситуація залишиться на наявному рівні, вигоди відсутні	1. Невиконання статей 229 та 230 Кодексу, до яких вносились численні системні зміни в частині функціонування акцизних складів та податкових постів. 2. Відсутність ефективного контролю з боку податкових органів за роботою акцизних складів та податкових постів. 3. Поширення нелегального виробництва та обігу спирту та алкогольних напоїв.

* Розрахунок здійснено за умови роботи одного представника контролюючого органу на акцизному складі або підприємстві, де створено податкові пости.

** Відповідно до статті 8 Закону України від 03.12.2025 № 4695-IX «Про Державний бюджет України на 2026 рік» мінімальна заробітна плата з 01 січня 2025 року становить:

у місячному розмірі - 8647 гривень;

у погодинному розмірі - 52 гривні.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект наказу не належить до сфери регулювання цивільних відносин та не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Дія проекту наказу поширюється на 111 суб'єктів господарювання, які здійснюють:

виробництво спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів, де встановлюються акцизні склади;

виробництво продукції з використанням спирту етилового і біоетанолу за нульовою ставкою акцизного податку, де встановлюються податкові пости.

Показники	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	7	71	23	10	111
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	6,3	63,9	20,7	9,1	100

* за даними Державної податкової служби України станом на 01.07.2025.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прийняття проекту регуляторного акта удосконалив регулювання відносин, що виникають під час здійснення представниками контролюючого органу функціональних повноважень на акцизних складах та податкових постах	Основні витрати суб'єктів господарювання будуть пов'язані з ознайомленням з вимогами регуляторного акта, а також оплатою праці найманих працівників, відповідальних за організацію місця роботи представників контролюючого органу на акцизному складі або податковому посту (надання окремого приміщення, яке відповідає санітарно-гігієнічним нормам, забезпечення технічними засобами електронних комунікацій з доступом до мережі Інтернет, здійснення заходів щодо запобігання несанкціонованому втручання в роботу представника контролюючого органу і використанню службової та іншої інформації, що зберігається представником контролюючого органу на акцизному складі або податковому посту)*. Витрати 1 суб'єкта господарювання, пов'язані з ознайомленням з вимогами регуляторного акта, становитимуть (разово)**: $0,5 \text{ год} \times 175,33 \text{ грн} = 87,66 \text{ грн/рік.}$ За попередніми розрахунками разові річні витрати 1 суб'єкта господарювання, пов'язані з оплатою праці найманого працівника, відповідального за організацію робочого місця представника контролюючого органу ДПС на акцизному складі або податковому посту (разово) становитимуть***: $1 \text{ год} \times 175,33 \text{ грн} = 175,33 \text{ грн/рік.}$ Річні витрати всіх суб'єктів господарювання на ознайомлення з регуляторним актом та оплатою праці найманих працівників, відповідальних за організацію робочого місця представника контролюючого органу на акцизному складі або податковому посту, відповідно становитимуть: $(87,66 \text{ грн/рік} + 175,33 \text{ грн/рік}) \times 111 = 29\,192,01 \text{ грн/рік.}$ Інших матеріальних витрат суб'єктів господарювання реалізація положень регуляторного акта не потребує
Альтернатива 2	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною	Неможливість врегулювати правовідносини між суб'єктами господарювання та представниками контролюючих органів в процесі здійснення контрольних заходів на акцизних складах та податкових постах,

		передбачених статтями 229, 230 Кодексу та Закону № 3817.
--	--	--

* Відповідно до пункту 230.19 статті 230 Кодексу розпорядник акцизного складу зобов'язаний надати постійному представнику контролюючого органу окреме приміщення, яке відповідає санітарно-гігієнічним нормам, обладнане телефоном, а також вжити заходів для запобігання несанкціонованому втручанням в роботу представника контролюючого органу і користуванню службовою та іншою інформацією, що зберігається представником контролюючого органу на акцизному складі. Такі організаційні заходи мають разовий характер.

** Розрахунок витрат суб'єктів господарювання, пов'язаних з ознайомленням з новими регуляторними нормами, здійснено на основі публічної інформації у формі відкритих даних Державної служби статистики України щодо середньомісячної заробітної плати штатних працівників за видом економічної діяльності «виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів» у травні 2026 року (29 455 грн), що у погодинному розмірі становить 175,33 грн (розраховано як $29\,455 \text{ грн} \div (21 \text{ робочий день} \times 8 \text{ годин})$), та кількості часу, необхідного для ознайомлення – 0,5 год.

*** Розрахунок витрат суб'єктів господарювання, пов'язаних з оплатою праці найманих працівників, відповідальних за організацію робочого місця представника контролюючого органу ДПС на акцизному складі або податковому посту, здійснено на основі публічної інформації у формі відкритих даних Державної служби статистики України щодо середньомісячної заробітної плати штатних працівників за видом економічної діяльності «виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів» у травні 2026 року (29 455 грн), що у погодинному розмірі становить 175,33 грн (розраховано як $29\,455 \text{ грн} \div (21 \text{ робочий день} \times 8 \text{ годин})$), та кількості часу, необхідного для таких організаційних заходів – 1 год.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Аналізу впливу регуляторного акта до проекту постанови (згідно з додатком 1)	20 513,30 грн/рік
Альтернатива 2 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва	X
Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання (Тест малого підприємництва (М-Тест) згідно з додатком 3)	8 678,71 грн/рік

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінювання)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Ця альтернатива оцінена відповідним балом, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання за мінімального навантаження на суб'єкти господарювання та відсутності будь якого навантаження на центральні органи виконавчої влади
Альтернатива 2	1	Альтернатива 2 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 (прийняти проєкт наказу)	Прийняття проєкту наказу дасть змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання. У разі прийняття проєкту наказу буде забезпечено: 1) практичну реалізацію норм статей 229, 230 Кодексу; 2) підвищення ефективності контролю з боку податкових органів за роботою акцизних складів та податкових постів, а також повнотою та своєчасністю надходження до бюджету акцизного податку; 3) врегулювання правовідносин між суб'єктами господарювання та представниками контролюючого органу в процесі здійснення контрольних заходів на акцизних складах та податкових постах, передбачених статтями 229, 230 Кодексу та Закону № 3817.	Витрати держави на реалізацію регуляторного акта забезпечуються у межах кошторисних витрат на утримання податкових органів, передбачених у бюджеті. Основні витрати пов'язані з оплатою праці представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, а також посадових осіб, уповноважених на проведення спеціального навчання та інструктажу для таких представників контролюючого органу. За попередніми розрахунками такі річні витрати становитимуть: 1) оплата праці представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах: $8647 \text{ грн} \times 12 \text{ місяців} \times 111 \text{ суб'єктів} \text{ господарювання} = 11\,517\,804,00 \text{ грн/рік.}$ 2) оплата праці посадових осіб, уповноважених на проведення спеціального навчання або інструктажу щодо специфіки контролю на акцизних складах / податкових постах: $52 \text{ грн} \times 1 \text{ год} \times 111 \text{ суб'єктів} \text{ господарювання} = 5\,772,0 \text{ грн/рік.}$	Є найбільш оптимальною із запропонованих альтернатив, оскільки відповідає вимогам регуляторної політики і досягає повною мірою цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
		3) сумарні витрати держави: $11\,517\,804,00 \text{ грн/рік} + 5\,772,0 \text{ грн/рік} = 11\,523\,576,00 \text{ грн/рік.}$ Основні витрати суб'єктів господарювання будуть пов'язані з ознайомленням з вимогами регуляторного акта, а також оплатою праці найманих працівників, відповідальних за організацію місця роботи представників контролюючого органу на акцизному складі або податковому посту. Витрати для 1 суб'єкта господарювання, пов'язані з ознайомленням з вимогами регуляторного акта, становитимуть (разово): $0,5 \text{ год} \times 175,33 \text{ грн} = 87,66 \text{ грн/рік.}$ За попередніми розрахунками річні витрати 1 суб'єкта господарювання, пов'язані з оплатою праці найманих працівників, відповідальних за організацію робочого місця представника контролюючого органу ДПС на акцизному складі або податковому посту (разово) становитимуть:	

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
		$1 \text{ год} \times 175,33 \text{ грн} = 175,33 \text{ грн/рік.}$ Сумарні річні витрати всіх суб'єктів господарювання становитимуть: $(87,66 \text{ грн/рік} + 175,33 \text{ грн/рік}) \times 111 = 29\,192,01 \text{ грн/рік.}$ Інших матеріальних витрат суб'єктів господарювання реалізація положень регуляторного акта не потребує.	
Альтернатива 2 (збереження чинного регулювання)	У разі залишення чинного регулювання без змін вигоди відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною.	Залишення чинного регулювання без змін буде мати такі негативні наслідки: 1) неврегульовані правовідносини між суб'єктами господарювання та представниками контролюючих органів в процесі здійснення контрольних заходів на акцизних складах та податкових постах, передбачених статтями 229, 230 Кодексу та Закону № 3817; 2) відсутність ефективного контролю за діяльністю суб'єктів господарювання в сфері виробництва та обігу спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів, а також механізмів протидії незаконній діяльності.	Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 1 не дає змоги повною мірою досягнути поставлених цілей державного регулювання оптимальним способом

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 (прийняти проєкт наказу)	Альтернатива 1 сприятиме удосконаленню регулювання відносин, що виникають під час здійснення представниками контролюючого органу функціональних повноважень на акцизних складах та податкових постах	Відсутні
Альтернатива 2 (залишити чинним наказ № 9)	У разі обрання альтернативи 2 не буде забезпечено актуалізацію положень нормативно-правових актів відповідно до змін, внесених до статей 229, 230 Кодексу, у частині: удосконалення та підвищення ефективності роботи із запобігання та боротьби з незаконним виробництвом і обігом спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів; посилення контролю за повнотою та своєчасністю надходження до бюджету акцизного податку; удосконалення регулювання відносин, що виникають під час здійснення представниками контролюючого органу функціональних повноважень на акцизних складах та податкових постах	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Прийняття наказу дасть змогу реалізувати вимоги статей 229, 230 Кодексу в частині забезпечення механізму контролю представниками контролюючих органів на акцизних складах, де суб'єктами господарювання виробляється, обробляється (переробляється), змішується, розливається, пакується, фасується, зберігається, одержується чи видається спирт етиловий, горілка та лікєро-горілочані вироби, а також на податкових постах на території підприємств, де використовуються спирт етиловий та біоетанол, отриманий за нульовою ставкою акцизного податку, для виробництва деяких видів продукції, визначених підпунктом 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 Кодексу.

Передбачається, що реалізація поставлених цілей державного регулювання буде забезпечена через затвердження порядку роботи представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, що утворюються на території підприємств, де виробляється продукція з використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного заходу в дію

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити:

1) Міністерству фінансів України процедуру погодження проєкту постанови із зацікавленими центральними органами виконавчої влади та зареєструвати в Міністерстві юстиції України;

2) інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України;

3) здійснення контролю за дотриманням вимог цього регуляторного акта шляхом забезпечення ДПС:

призначення відповідним наказом свого постійного представника (представників) за кожним місцем розташування акцизного складу / податкового посту та надсилання копії такого наказу розпоряднику акцизного складу або керівнику підприємства;

встановлення режиму роботи представника (представників) контролюючого органу на акцизних складах / податкових постах;

проходження посадовими особами, які призначені представниками контролюючого органу на акцизному складі, спеціального навчання або інструктажу щодо специфіки контролю за виробництвом та обігом спирту етилового, у тому числі біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів, а також методики користування вимірювальними приладами;

здійснення представниками контролюючого органу постійного безпосереднього контролю за дотриманням установленого порядку виробництва, зберігання, відпуску спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікєро-горілочаних виробів, сплатою акцизного податку та цільовим використанням спирту;

контролю за роботою представників контролюючого органу на акцизних складах та податкових постах;

моніторинг інформації, наданої представниками контролюючого органу на акцизних складах та податкових постах, та аналіз діяльності розпорядників акцизних складів та підприємств, на яких встановлюються податкові пости, щодо дотримання ними установленого порядку виробництва, оброблення (перероблення), змішування, розливу, пакування, фасування, зберігання, одержання чи видачі, а також реалізації спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів, сплати акцизного податку та цільового використання спирту, на який встановлено нульову ставку акцизного податку.

Суб'єктам господарювання (розпорядникам акцизних складів та керівникам підприємств, на яких встановлюються податкові пости) для впровадження вимог регулювання необхідно:

1) ознайомитися з вимогами регулювання (пошук регуляторного акта в мережі Інтернет та його опрацювання);

2) організувати виконання вимог регулювання, а саме:

видати у триденний строк з дня отримання копії наказу ДПС про призначення постійного представника контролюючого органу на акцизному складі / податковому посту відповідний наказ, передбачивши створення належних умов для ефективної роботи таких посадових осіб ДПС;

подавати постійному представнику контролюючого органу достовірну

інформацію з питань діяльності на акцизних складах / податкових постах, а також відповідні документи первинного, бухгалтерського обліку та звітності для ознайомлення.

На дію цього регуляторного акта негативно можуть вплинути зміни в чинному законодавстві.

Прийняття наказу не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація наказу не передбачає додаткових фінансових витрат із боку державних органів та, відповідно, додаткових видатків бюджету.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Виконання вимог регуляторного акта буде забезпечено у структурі податкових органів підрозділами і буде здійснено в межах кошторисних витрат на утримання податкових органів та асигнувань, передбачених на відповідний бюджетний рік для органів виконавчої влади.

Розрахунок витрат, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємництва наведено в додатку 1.

Оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, здійснено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (тест малого підприємництва наведено у додатку 3).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта необмежений, якщо інший не буде визначено нормативно-правовими актами.

Термін дії нормативно-правового акта необмежений у часі, що дасть змогу повною мірою розв'язати проблемні питання.

У разі внесення змін до статей 229, 230 Кодексу регуляторний акт має бути приведений у відповідність до таких змін.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта, що становитиме за попередніми підрахунками 111 одиниць;

розмір пов'язаних із виконанням вимог акта коштів і часу, що витрачатиметься платниками;

рівень поінформованості платників податків щодо основних положень

проекту наказу є середнім, оскільки проект наказу опубліковано в електронному вигляді на вебпорталі Міністерства фінансів України.

Після прийняття акт буде оприлюднено у засобах масової інформації для ознайомлення з ним суб'єктами господарювання.

Прогнозні показники (у кількісному вираженні) результативності дії регуляторного акта, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю, можливо буде отримати через рік після набрання ним чинності під час розробки базового звіту для відстеження результативності регуляторного акта.

Після набрання чинності регуляторним актом його результативність визначатиметься такими показниками:

- 1) кількість суб'єктів господарювання виробників спирту етилового та біоетанолу;
- 2) кількість акцизних складів, де виробляється спирт етиловий та біоетанол, на яких постійно діють представники контролюючого органу;
- 3) кількість суб'єктів господарювання виробників горілки та лікero-горілочаних виробів;
- 4) кількість акцизних складів, де виробляється горілка та лікero-горілочані вироби, на яких постійно діють представники контролюючого органу;
- 5) кількість суб'єктів господарювання виробників, де виробляється продукція з використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку;
- 6) кількість податкових постів, де виробляється продукція з використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку, на яких постійно діють представники контролюючого органу;
- 7) розмір надходжень до державного акцизного податку від виробництва спирту етилового, біоетанолу, горілки та лікero-горілочаних виробів;
- 8) кількість пов'язаних із дією акта скарг / звернень від суб'єктів господарювання.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

У разі прийняття регуляторного акта послідовно здійснюватиметься базове, повторне та періодичне відстеження його результативності згідно зі статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиме Міністерство фінансів України, на підставі даних Державної податкової служби України, оскільки ДПС призначає представників контролюючого органу на акцизних складах / податкових постах.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Базове відстеження результативності акта буде здійснено у липні 2026 року шляхом аналізу якісних та кількісних показників.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через рік після виконання заходів з базового відстеження результативності регуляторного акта у IV кварталі такого року.

Періодичне відстеження результативності акта буде здійснюватися раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта у IV кварталі такого року. Установлені кількісні показники результативності акта порівнюються із значенням аналогічних показників, встановлених під час повторного відстеження.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення не врегульованих або проблемних питань буде розглянуто необхідність внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

«____» _____ 2026 р.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
(Альтернатива 1)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше, гривень Разові витрати 1 суб'єкта господарювання на: 1) ознайомлення з регуляторним актом, виходячи з 0,5 год. на одного суб'єкта господарювання, становитимуть: $0,5 \text{ год} \times 175,33 \text{ грн}^* = 87,66 \text{ грн/рік}$ 2) оплата праці найманих працівників, відповідальних за організацію робочого місця представника контролюючого органу ДПС на акцизному складі або податковому посту становитимуть (разово): $1 \text{ год} \times 175,33 \text{ грн}^* = 175,33 \text{ грн/рік}$ 3) сумарні витрати суб'єкта господарювання: $(87,66 \text{ грн/рік} + 175,33 \text{ грн/рік}) \times 111 = 29\,192,01 \text{ грн/рік}$	262,99	262,99
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	262,99	262,99
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	78	78
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	20 513,30	20 513,30

* За розрахунками, проведеними на основі публічної інформації у формі відкритих даних Державної служби статистики України щодо середньомісячної заробітної плати штатних працівників за видом економічної діяльності «виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів» у травні 2026 року (29 455 грн), що у погодинному розмірі становить 175,33 грн (розраховано як $29\,455 \text{ грн} \div (21 \text{ робочий день} \times 8 \text{ годин})$).

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-
Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)		Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-		-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг	-	-	-	-

Продовження додатка 1

(дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)				
Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-	

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

Вид витрат	Разові витрати, пов'язані з необхідністю ознайомлення з новими регуляторними вимогами (за рік)	Витрати за п'ять років
Інше (разові витрати, пов'язані з необхідністю ознайомлення з новими регуляторними вимогами та оплати праці найманих працівників, відповідальних за організацію робочого місця представника контролюючого органу ДПС на акцизному складі або податковому посту)	262,99 грн	262,99 грн

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього
підприємництва

Державна податкова служба України

(назва державного органу)

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), грн
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання регулювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-

Продовження додатка 2

7. Інші адміністративні процедури (уточнити):					
7.1. Оплата праці представників контролюючого органу на акцизних складах;	1	8647,00	12	78	8 093 592,00
7.2. Оплата праці посадових осіб ДПС, уповноважених на проведення спеціального навчання або інструктажу щодо специфіки контролю за виробництвом та обігом спирту етилового, у тому числі біоетанолу, горілки та лікеро-горілчаних виробів, а також методики користування вимірювальними приладами, для посадових осіб, які призначаються представниками контролюючого органу на акцизному складі / податковому посту	1	52,00	1	78	4 056,00
Разом за рік	X	X	X	X	8 097 648,00
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	40 472 016,00

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації, на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

ТЕСТ**малого підприємництва (М-Тест)**

проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку роботи представників контролюючих органів на акцизних складах та податкових постах, що утворюються на території підприємств, де виробляється продукція з використанням спирту етилового та біоетанолу, які отримуються за нульовою ставкою акцизного податку»

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання:

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Проект наказу розміщено для громадського обговорення в мережі Інтернет на офіційному вебпорталі Міністерства фінансів України. Консультації з представниками мікро-та малого підприємництва будуть проводитись у разі виникнення зауважень або пропозицій до положень проекту наказу	Представники мікро- та малого підприємництва, ДПС	За результатами консультацій, у разі необхідності, проект наказу буде доопрацьовано з урахуванням пропозицій представників галузі

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі), на яких поширюється регулювання: 33 особи, у тому числі малі підприємства – 23 суб'єкта та мікропідприємництва – 10 суб'єктів;

питома вага суб'єктів малого (мікро-) підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, становить 29,8 відсотка.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

грн

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0	0	0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної	0	0	0

	влади чи місцевого самоврядування			
--	--------------------------------------	--	--	--

Продовження додатка 3

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	0	0	0
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0	0	0
5	Інші процедури (уточнити)	0	0	0
6	Разом, гривень	0	X	0
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	33	33	33
8	Сумарно, гривень	0	X	0
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати 1 суб'єкта господарювання, пов'язані з ознайомленням з вимогами регуляторного акта (разові): <i>0,5 год x 175,33 грн = 87,66 грн/рік</i>	87,66	-	87,66
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Разові витрати на оплату праці найманого працівника, відповідального за організацію робочого місця представника контролюючого органу на акцизному складі або податковому посту: <i>1 год x 175,33 грн = 175,33 грн/рік</i>	175,33	-	175,33
11	Процедури офіційного звітування	0	0	0
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	0	0	0
13	Інші процедури (уточнити)	0	0	0
14	Разом, гривень	262,99	X	262,99
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	33	X	33
16	Сумарно, гривень	8 678,71	X	8 678,71

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва органами Державної податкової служби України

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва – за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємництва)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у т. ч.:	0	0	0	0	0
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	0	0	0	0	0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-
7.1. Оплата праці представників контролюючого органу на акцизних складах/податкових постах	1	8647,00	12	33	3 424 212,00
7.2. Оплата праці посадових осіб ДПС, уповноважених на проведення спеціального навчання або інструктажу для посадових осіб, які призначаються представниками контролюючого органу на акцизному складі / податковому посту	1	52,00	1	33	1 716,00
Разом за рік	X	X	X	X	3 425 928,00
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	17 122 776,00

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

грн

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0	0
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	8 678,71	8 678,71
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	8 678,71	8 678,71
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	3 425 928,00	17 122 776,00
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	3 434 606,71	17 131 454,71

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Прийняття проєкту наказу ніяких компенсаторних механізмів для малого підприємництва не передбачає.